

Президент думає держатися осторожності від углевих суперечок.

ВАШИНГТОН, 23. листопада. — Президент Кулідж відбив новий рад конференції з членами свого кабінету міністрів у вугільній справі та ринку до цієї справи не вмішуватися, а лише застерегти від втручання між сторонами майнерської юнії.

Уряд став на становищі, що президент не має правної основи вмішуватися в цю справу. Колиб він навіть умішався, то він з уряду не має ніякої власті примусити контрвугільну сторону до пошуку на себе.

В уряді мали попитати думки за тим, щоб уряд використав свою нагоду та заважав від конгресу закону, на основі якого уряд міг би виступати підчас страйку в основних промислах.

ТАЙНІ НАРАДИ МАЙНЕРСЬКИХ ПРОВІДНИКІВ.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА., 23. листопада. — Члени виконавчого комітету майнерської юнії відбули нову таємну конференцію з членами комітету важення при сій юнії. Народи відносилися певно до порушення джексонвільської угоди, але вислали наразі остали тайні. Ходять чутки, що підшошено там питання завершення праці в промислі м'ягкого вугля.

ПОКІНЧИЛИ РОБОТУ З ПЛАННОМ ПОДАТКОВОГО ЗАКОНА.

ВАШИНГТОН, 23. листопада. — Комітет пам'яті послав для справ прихідів викінчив уже п'ять нових податкових законів, котрий має бути представлений на сідуючій сесії конгресу. Податки в цьому останньому плані обіймають 336 мільонів 236 тисяч доларів. Мимо цього великого зменшення податків комітет сподіється великої надбавки понад сподіваний прихід.

СУДЖЕННЯ ПОЛКОВНИКА ДАЛІ ОБЖАЛОВАВ УРЯД.

ВАШИНГТОН, 23. листопада. — Полковник Вілем Мічел, котрого воєнний суд судить тепер за порушення військової дисципліни критикою латинської політики військового уряду, скасував в друге свої звинувачення, в котрих повторив свої публічні звинувачення, закидаючи урядові недоброство та зраду державних інтересів.

На його думку, на случай війни Злучені Держави були би безборонні перед нападом ворога з воздуха.

БУРЯ ВИКИНУЛА СКАРБ.

МЕКСИКО, 23. листопада. — Дітянка одного мексиканського рибка з рибальської оселі Масатіну, в мексиканській стейті Сонорі, адуци берегом моря після сильної бурі, наїшла на піску понад тринадцять срібних і золотих монет.

Гроші показували певно з давно розбитого американського корабля. Вони лежали правдоподібно в палубі корабля, поки сильна буря не викинула їх на беріг.

Чутка про знайдені гроші розійшлася близькавоку в далекі околиці, і ніні ціла доволічелю побережжя вкрите пошукавачами скарбів, які копають у ріжних місцях.

ЗАЛІЗНИЦА КАТАСТРОФА.

ГРИНСБЕРГ, ПА., 23. листопада. — Поспільний поїзд Пенсильванської залізниці, їдучий з Пінбургу до Нью-Йорку, застряг об стовпи на бічній торі стації в Донотон, ПА., вози тварового поїзда. Десятьох пасажирів влізло тяжко ушкодження тіла.

ВЖЕ МАЮТЬ ДОСИТИ ВОЄННИХ ПРИГОТОВАНЬ.

НЬЮ-Йорк, 23. листопада. — Студенти шкільської міської колегії сварилися за військові управи в школі так сильно, що нахили просто не звертає на себе увагу. Щоб викінчити останню справу, заради школи постановили віддати питання до вирішення загальному голосуванню студентів. Як більшість студентів заявляють за примусовою муштрою, то вона буде задержана, як більшість заявляють проти, то вона буде скасована.

ПРИЛІД ДО МІРЕННЯ ГІВУ Й СТРАХУ.

НЬЮ-Йорк, 23. листопада. — Департамент психології на Колумбійській університеті запровадив прилад до мірення гніву й страху у студентів свого університету.

Прилад дуже простий та полягає він на міренні розширення зіниці у студента, подражненого до гніву або страху. Винахід опирається на спостереження, що в страху або гніві людини розширюються зіниці. Вчені доказали, що причиною цього розширення є побуджує середство адреналіну, яку спеціальні внутрішні жезели виділяють у тіло кожної звірини, подражненої до боротьби або втечі.

Кожного студента, приведенного до інструменту, професор копав черевиком у ногу, щоб його розбавило.

СУД ПОТВЕРДИВ КАРУ СМЕРТІ ДЛЯ 15-ЛІТНЬОГО ХЛОПЦЯ.

ФІЛАДЕЛФІЯ, 23. листопада. — Найвищий суд пенсильванського штату затвердив вирок смерті, виданий недавно штейтсманом судом на 15-літнього хлопця Віліама Каваліра.

Хлопця суджено за вбивство баби. Коли присяжні судді висловили вирок вини, а суддя віддав присуд кару смерті через електричне крісло, адвокати оборони внесли спротив на основі, що такого молодого чоловіка карати смертю не можна. Найвищий суд штату став на становищі, що штейтсман закон обіцяє кару смерті для людини позичке покиненого року 14-ого. Покази того віку можна карати смертю.

ВЖЕ ВИЙШОВ В ДРУКУ КАЛЕНДАР Українського Народного Союзу на 1926 рік

багатий ріжнородним змістом та ілюстраціями.

Ціна з пересилкою 50 центів.

Замовлення посилати на адресу: "SVOBODA", 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Прислаємо, що торічний календар був скоро вичерпаний, тому хто хоче мати календар У. Н. Союзу на 1926 рік, нехай поспішить із замовленням.

ЩЕ ПРО ВИБИВСТВО ЦАРЯ І ЙОГО РОДИНИ.

«Дейлі Телеграф» повідомляє, що одержала вісті від Москаля, який брав участь в убивстві царської родини. Найважливіше для більшовиків було, щоб не допустити до освободження царя білою армією. Колиб були освободили царя, то білоармійці були б здобули перевагу. Доки це було можливо, перевозили царя й його родину з місця на місце, щоб не допустити до побити білих. Вікниці більшовицької військової були стиснені, що освободження царської родини було питанням кількох годин. Тому цілу родину розстріляли, але не так, як досі думали, на одному місці. Родина царя одержала приказ, вستی у пригтовані вози. Кожного члена родини посадили до нішого вата і там їх вонки з укріпті постріляли з револьверів, а саме ціляючи за вухо. Цариня дістала гістеричні спазми, бо прочувала, що її вб'ють. Інші члени родини ніщо не прочували.

МУСОЛІНІ ДЕРЖИТЬ В СВОЇХ РУКАХ ШІСТЬ МІНІСТЕРСЬКИХ ТЕК.

В часі неприступності італійського міністра фінансів Воллі, що вивихав до Америки на чолі комісії довідок, теку фінансів перебрив тимчасово Мусоліні. Це вже шоста тека яку держить в своїх руках італійський президент міністрів. Мусоліні є — як відомо — прем'єром, міністром закордонних справ, війни, моринарки, лєгатуна; тепер міністром скарбу.

ПАЛОМНИЦТВО ДО ЛЮРД.

В літній Франції є слава відпустова місцевість, Люрд, з чудотворною статуєю Матері Божої. Цього року — як кажуть — число паломників до цієї місцевості досягнуло рекорду. Від серпня до жовтня прибуло там 400,000 людей.

ВІД ПЛОДСЬКОГО ТІЛА.

В Добричлі арештовано власника корінного склепу Манька за страшний злочин. Манько ріжними способами заманював до себе малі дівчат і насилував їх. Як кажуть, в Добричлі впало жертвою дегенерата около 30 дівчат.

БЕЗРОБІТНІ В ДАНИ.

Число безробітних в Данії дішло в останній тижні до 28,412. В тімчасі часі минулого року вінносив то число 15,300.

ОСТРОВ НУДЖИ І БОЖЕ-ВІЛЛЯ.

На атлантийським океані недалеко побережжя Ірландії є на лежний до неї остров Ечіла. На острові тому більшеш мешканців хорих на сухоті, або не дужає на божівеллі. Коли 85 процент цілого населення не вивезуть у найближшом часі на сушу Ірландії, то йому грозить повне вимерта. Таку вистівку подає «Сандей Експрес». Населення згаданого острова живе в страшних санітарних усях в хатах, будуваних із каменів. В хатах замище дверей і вконі або конина є лише отвори. Головним заняттям мешканців є риболовля, утруднювана бурями на океані і недостатньо відповідої пристані. Крім того дуже поширений є потайний виріб горілки, званої «потін».

НЕВЛОВИМЕ ПОНЯТТЯ.

Тригвіт двома фігурами шахівниці можна накласти 1124 квадратецілони уставилен. Колиб висловити це числами, то одержимо число з 88 нулями!

ВАГА ТІЛА І МОЗОК.

Як приміри відношення ваги мозку до тіла можуть служити мовляв і кит. У чоловіка відношення це представляється як 1:43, у кита як 1:25,000.

ДОВГІ ЗІМОВІ ВЕЧЕРІ.

Довгі зимові вечери можете прекрасно використати, читаючи книгу великого українського письменника Івана Франка з Вершини і Нізнін.

Ця та книга, з винокм життєписі поета, написана віршам.

В тій книзі знайдете тисячі цілющих зерен, які слав величній сміх українці між наш народ, протиставляючи їм найкращі людські жезли, з котрих це люде доведеться нам черпати знання самих себе і своїх інтересів. Книга та єс невичерпаний пшеникар коруку людя. Читачині прекрасні поезії Івана Франка, ніколи не впадемо на думі, а цілоу стремити-мемо до волі, до просвіти, до знання, справедливості, любові і прекрасного життя на землі.

«З Вершини і Нізнін», сторін 720, в гарній оправі, коштує тільки \$3.40.

Дуже гарна книга на різдвяний дар для ваших рідних або знайомих.

Письміть зараз на адресу: "SVOBODA", 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ВВЕДЕННЯ МЕТРИЧНОЇ СИСТЕМИ В СССР.

Метрична комісія Найвищої Господарської ради СССР, на казала негайно увести метричну систему мір у Державному Банку як теж і в інших державних установах. В московській потрібній торговлі буде введена метрична система з 1-шим січня 1926. В деревинній промислі можна буде покищо задержати старі міри, але й там скоро буде введена також метрична система.

НОВИЙ ГОДИННИК.

На лондонських підземельних залізницях переведено кілька робіт з годинниками нового типу. Замість годинникового щита і вказівки, примічемо одну коло другої дві таблиці. На лівій таблиці появляються цифри, що вказують години, а на правій мінути. По ульній одній мінути появляється на правій таблиці під ділянним електричної струї цифра, що вказує чергову мінуту. Так само діється і з годинами.

ВІДКОЛИ ЛЮДЕ ВЖИВАЮТЬ ВУГОЛЬ?

Вуголь звісний вул, щоправда, в часах дуже давних, але технічне його використання почалося значно пізніше. Щоправда ковали і гірери в старинних часах уживали вуголь, котрий був зведений також у Китаї, але в Європі довгий час не знали з нього пожитку. Шойно в літосіах це 1113 року є згадка про копальню вугля, яку вважали теж найстарішою в Європі. Була то монастирська копальня Кальостерраде біля Акізіграну. В околицях Цівак гірничство знали вже мабуть у Х. столітті, але літосіах згадують його шойно в 1348 році. В Англії добувають уголь у Че-філді уже від 1183 року. Бельгійське гірничство знає є від 1300 року. На Шлезьку добували вуголь шойно від 16-го століття. Вуголь у тих часах уживали в кузнях, до опалу ще не вживали його, бо тієї давнини догд скільки загодом. Шойно около 1750-го року засоби деперез збільшилися і почали опалювати вуглем, але розвиток у цьому напрямку поступав помало. Ще в половині 19-го століття добування камінного і брутнатурного вугля було доволі незначне. В 1860 році добуто (в тисячах тонн) камінного вугля 12347,8, брутнатурного 4362,7. В 1920 році добули камінного вугля 11 разів більше ніж літосіах, а брутнатурного більше як 25 разів стільки.

Бріандови доручують 8-ий раз прем'єрство Франції.

ПАРИЖ, 23. листопада. — Президент Франції Гастон Думерг доручив місію скласти новий кабінет старому і досвідченому політику і дипломатови Арістидови Бріандови.

Він відповів, що прийме це завдання і буде пробувати сформувати кабінет, але за успіх не ручить. Тепер він переговорів на своїми приятелями.

Брім у свою життя був уже 7 разів прем'єром Франції, а сим разом був би 8-ий раз. Також був без числа разів міністром в кабінетах других прем'єрів.

Коліб йому не повелось, то Думерг гадає ще поклукати Едуарда Ерріо і пропозити йому це трудне завдання.

Французькі фашисти або «сіні сорочки» готові виступити за приміром італійських «чорних сорочок» до «перевороту» у критичній хвилі, тільки, кажуть, не мають ще доволі сил і бояться невдачі.

ФРАНК ПАДЕ.

ПАРИЖ, 23. листопада. — З причини фінансової і політичної кризи французький франк упав ніні на тутешній біржі до 3.85 американського цента.

НІМЦІ І ЛОКАРНО.

БЕРЛІН, 23. листопада. — Німецький канцлер Лютер промовляв ніні в райхстау (парламенті) за прийняття локаренської угоди і постанов за переведення її в життя.

Він сказав, що свій договір се не конець, а початок мирових заходів для привернення правильних відносин в Європі. Аліянті, казав, обіцяли важні уступки для Німеччини.

Сим договором, казав, Німеччина не звязана проти Росії і коліб мала проти неї виступити, то добровільно.

Викін повторив, що по підписанню договору в Лондоні він уступить.

ПОСИЛАЮТЬ КАПІЗЕРОВОГО ПРИЯТЕЛЯ.

БЕРЛІН, 23. листопада. — В тутешніх урядових кругах запевняють, що німецьке правительство намагається своїм вислаником до Ліги Народів Ріхарда фон Кільмана, міністра закордонних справ з часу світової війни і приятеля канцлера.

Канцлер Лютер, як кажуть, знає, що аліянті з того будуть невдоволені, але сим він хоче заштити своїх ворогів Ліги Народів.

ПОКОРОН КОРОЛЕВІ.

ЛОНДОН, 23. листопада. — Похорон королеви Александри, матері короля Юрія, відбувається в п'ятницю, 27. с. м. На похороні буде бельгійський король з жінкою, король данський та норвезький і королева еспанська.

ЗБИРАЮТЬ НА ДОВГ.

МЕДЮЛЯН, Італія, 23. листопада. — Ціла Італія спільно складає жертви на сплату першої рати догту Америці в сумі \$5,000,000. По містах розлізло великі арії, в яких закликають італійців складати по 25 лір (\$1.00). Сподіваються, що сума \$5,000,000 буде зложена до половини грудня с. р.

МАДЯРСЬКІ МОНАРХІСТИ.

БУДАПЕШТ, столиця Угорщини, 23. листопада. — Уродини Отта Габсбурга, 13-літнього сина Зити, обходили мадьярські монархисти таксамо святою як австрійські монархисти. Вони вважають його королем Угорщини, таксамо як австрійські монархисти королем Австрії.

Правительство не мішається до спору за форму правління в Угорщині, щоб не робити собі ворогів.

СТІНЕС БАНКРОТУЄ.

БЕРЛІН, 23. листопада. — Сін покійного німецького магната Гуга Стінеса, Едмунда Стінеса, отголосив банкруство своєї фабрики автомобілів Ага.

СССР. ПРОТИ ЛІГИ.

МОСКВА, 23. листопада. — Заступник комісара закордонних справ Літвінов заявив сьогодні, що мусить спростувати чутки в Західній Європі, начето СССР. (союз советських соціалістичних республік) має галку приступити до Ліги Народів. Він каже, що СССР буде заваля держатися осторонь цієї Ліги.

НІБУЛАВА ОПЕРАЦІЯ.

ЛЕНІНГРАД, Московщина, 23. листопада. — Тутешній професор і лікар-оператор сказав на зібранні лікарів, що він відобув туберкульозну кістку з ноги одній жінчині і вложив на те місце кістку з померлої жінчини. Кістка, каже, виростила і жінчиня тепер здорово і ходить цілком свободно.

ХОТЯТЬ СКАСУВАТИ ПРАВНЕ ПОДРУЖЖЯ.

МОСКВА, 23. листопада. — Російська советська влада хоче скасувати правне подружжя. Вона підняла під референдум, щоб загальним голосуванням рішено, чи скасувати його, чи ні. Як референдум закінчиться за скасуванням, тоді правне і неправне (не записане в сузі) буде одновартне, або загальним подружжя не мати-ме жадного признаня.

Незалежно в царській палаті в Кремлі було у сій справі вчте. Там комисар судівництва Курський заявив за тим, щоб подружжя урядово не признавати, бо се, казав, несправедливе для покриток і їх дітний, одначе комисар внутрішніх справ Белобородов заперечив слово, кажучи, що поки є родина, поти є і діти. Референдум закінчиться за скасуванням, тоді правне і неправне (не записане в сузі) буде одновартне, або загальним подружжя не мати-ме жадного признаня.

РЕЗА ХАН ПРОГНАЄ КОРОЛІВСЬКУ РОДИНУ.

ТЕБЕРАН, столиця Персії, 23. листопада. — Диктатор Персії Реза Хан прогнає з Персії престолонаслідника шаха, його двоох братів і мати.

"СВОБОДА" (LIBERTY)

FOUNDED 1893

Official newspaper published daily except Sunday and holidays,
at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Matter at the Post Office at Jersey City, N. J.,
on March 30, 1914, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES.

Three cents a copy.		ПОДАРОК: КОЖИЙ ТИЖЕНЬ	
One year	\$ 7.00	Per copy	\$ 7.00
Six months	\$3.75	Per copy	\$3.75
Three months	\$2.00	Per copy	\$2.00
Foreign and Jersey City Rates.		В ЛЬОДІНІ І СЕРВІСІ	
One year	\$10.00	Per copy	\$10.00
Six months	\$5.00	Per copy	\$5.00
Three months	\$2.75	Per copy	\$2.75

За кождо зміну адреси платити 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Телефон "СВОБОДА": 498 Montgomery, Tel. U. H. Стор. 1838 Montgomery.

В Канаді надіслати гроші лише на ч. в. Foreign Money Order.

Адреса: "СВОБОДА", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

НАРОДНА ПРАЦЯ, А ДУХОВЕНСТВО

Ми вже не раз висяляли в нашім органі наш погляд про церкву і духовенство та їх значіння в нашім народнім житті. Ми п'ятавимо рівног розв'язування боротьбу, яка висноє роздор в наші національні рідні та дімні українські колонії в Америці на ворожі собі татари, відстає увагу загальні від жіночнх, національних справ та втіає його в вузку, середньо-вічно-реалігійну боротьбу.

Ми підносили ще й те, що в нас тільки таке духовенство може мати вплив і значіння, яке стоїть близько народного життя та яке інтересується і бере живу участь в українсько-громадянських справах. Заходять тепер питання, чи наше до-магання було слушне, чи часами не входило воно в розріз з власним призначенням священства, якого обов'язком пильнувати в першу чергу церкви. У відповід на те, подамо тим разом голос польського прелата о. Прондзинського в Америці, який саме порушує ту справу.

Американські Польки створили подібну організацію до нашого Об'єднання, яка зветься Польська Рада Суспільної Опіки в Америці. Її загално-народна польська організація, яку закладали Польки-католики, але до якої належить значне число не-католиків. До тої організації належить рівног вельке число польських католицьких священників, та деяка частина вельке стоїть осторонь, бо не хоче брати участі в "світських ділах" та працювати з не-католиками.

З тої пригоди відносимося до польської католицької церкви, "Польська Католицька" до працятя Прондзинського з прохогом, щоб він як старий, єдиний поважний і святий католик висказав свій погляд що до того чи католицький священник повинен займатися народними справами та світськими організаціями. А що його відповід може бути цікава і для наших вісників, то вважамо за вказане поінформувати про нього наших читачів.

"Священник священник" каже прелат, а нічим не порушує громадянських прав, особливо в світського священника, а наслідки їх підносити, а навіть осуджувати. Чуючись на силах і мові підготовленого до праці, священник не тільки може, але повинен виходити до світських організацій, але з ціллю чистою і без інтересу. Але, його дія в праці на терені світським не може перейти в свого роду спорт, в аспірацію, щоб виступати, забирати свій голос і виявляти свій вплив без управління, яке вилікає з певної доканоної волі. Значить на-самперед треба бути в організації, для неї працювати, а в міру подальшої виконаної праці можна старатися мати вплив на провід і ідеологію організації. Засла мудра і справедлива.

В якій ГРОМАДЯНСЬКІЙ ПРАЦІ ПОВИНЕН БРАТИ СВЯЩЕНИК ЯК НАПРЯВНИЙ УЧАСТЬ? НА ПЕРШІЙ МОВІ ТРЕБА ПОСТАВИТИ ВСЬКУ ГУМАНІТАРНУ АКЦІЮ, БО ВІЙ СПОСІБ ВИЯВЛЯЄТЬСЯ НА ЗЕРХ ЛЮБОВ БОГА І БЛИЖНЬОГО. ТОМУТО КОЛИ ЗАЧИНАЄТЬСЯ ЯКАСЬ ГУМАНІТАРНА АКЦІЯ, ПІДНЯТА СВЯЩЕНИМИ ЛЮДЬМИ ПОЗА ЦЕРКВЮ, ТО НИЖКИ СПОСОБОМ НЕ ПОВИННО В НІЙ БРАКУВАТИ СВЯЩЕНИКА, ЙОГО ДОПОМОГОЮ І ВПЛИВУ, НАВІТЬ ТОДИ, КОЛИ БІ ТА АКЦІЯ НЕ МАЛА СПЕЦІАЛЬНО КАТОЛИЧЬКОГО ХАРАКТЕРУ."

"Католицький священник повинен бути всім для всіх, тому й інтелігентів, а може якраз навіть вона, маю до него право в своїй роботі". А що до політичної роботи але таку оргоанізу, що священник мусить бути, найбільш осторожним, зрівноваженим і вірогідним на легко запальні полю політичних.

Ті засади, які проголошує католицький достойник, повинні взяти під увагу не тільки католицькі священники, а й інші, бо містять вони чисті зерна здорових думок. І як шоби наші церковні ерархи так розуміли, а наше духовенство так ставилося до громадянської праці, як це розуміє і подає польський католицький прелат, наше народне життя в краю і в Америці пішлоби іншим темпом. Не булоби тої душної атмосфери, якої закрити не дається, бо вона є, а булаби злісна співпраця хоч на полі гуманітарній. Ми раз одначе живемо в Америці серед такої атмосфери, що задовольняє церквою громада не перешає через Об'єднання для голодних, сиріт і калік, бо вони мають католицьку, а знові каже, "реві" католики не поважають Об'єднання, бо воно не католицьке. А що Об'єднання загално-народна українська гуманітарна організація, що веде її тим зміслом навіть чисто християнську роботу, про не наш "християн" не думають. На які то християнські етичні таке поведіння побувають, а не знаємо. По-нашому це є зачеплення рутенська закорзульту та загупіковистість, яка випливає з браку ширшого світогляду та зарозумілості, а іноді ще з чорної гіршого.

Та країна пора вийти з замкненої дулини та відчинити ворота і подивитися на широкий світ. Пригланяються другин народи і брати собі з них прир. Втісчаси часами і від Польок. Особливо від польського священства, бо якраз звідки таким поглядам та наукам, які ми висше навели, адекватно польське духовенство Польщу через сотні літ на наших землях. В той спосіб вдержує в Америці і польську еміграцію. А добрий примір для мудрого наука.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ
ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОВІСІТІ, А ПРОВІСІТІ
— ДО СЛАВИ. — ПИШІТЬ ПО НАЙВІДВІДНІШИМ ЦІННИМ

Самовбийство Польщі.

(Продовження).

Як я сказав уже, і сумніваюся, чи можливо серед якихнебудь умов задержати теперішні і границі Польщі, але Польки могли б хоча б пробавити зрешти їх поглинання. Однимок способом, який се нінішня Польща могла б зробити, — якщо се справді можна зробити, се федералізація. Швайцарія, котра має три народи, з котрих кожний говорить нічому мовою, а котра має шість разів менше населення як Польща, держиться разом завдяки федеральній системі. Якби Швайцарія була сентралізована як Польща, то вона булаби розпалася була вже давно. Якби австрійське царство було пілішо сфедералізовано, як Польща, то воно булоби розпалося. Федеральна система се і єдиний спосіб, яким край з ріжнородними народами може адекватно свою єдність. А предіти я ще не стріну ні одного Полька, "котрий хочби на хвилю подумав про можливість переміни Польщі на федеральну державу. Польська публічна опінія так сильно ле в напрямлі сентралізації, що навіть обічкова автономія для Наддніпрянської лівови чи коли буде переведена в життя.

Польща — французька ситуація.

Полькам по справедливості се й належить, шоби їх французькі націоналісти піддавали на такі похибки, які вони по-появляють. Франція була просто зовнішнім ангелом Польщі від самої кінця війни. Польки по-завдяки Франції вивозували себе від того моменту, коли завдяки російській революції, і лише завдяки цьому, вони відіслали свободу. Польки мусять бути справді дурними, коли вони думають, що Французі не мають у сумому свого інтересу. Що значить "традиційна криза" Франції до Польщі, можна було побачити ще влітку 1917 року, коли Пуанкаре і Бріан зробили байдужий угод з російським царським урядом, — що угод не-ревіз Дюмері, теперішній през. Франції, — на основі котрої Франція згодилася віддати цілу Польщу в руки царя та обіццати наставити при міждержавних переговорах по закінченню війни, що польська справа се внутрішнє питання російське. Треба вже признати Клемансові, що він явно знав, що ця повисовна угода ляжить у підставу того шоби вкотре краю як халопника при шахах, котрих шахується большевицькою Росією. Польща мала бути частинною славного "санітарного кордону (що мав захопити Європу перед большевизмом Росії).

(Докончення буде).

ПОДАКА.

(Берник, Па.)

Отсим складаю просту подяку за дарунок в сумі \$25, котрий я одержав від У. Н. Союзу з фонду бідних. Дай Господи, щоб наш У. Н. Союз розвивався по цілій Америці як у маю щити.

І таксамо складаю щирю подяку нашій секретарці Розалії Боберській за її труд, котрий вона посылала для мене. Тепер звертаюсь до Вас всіх українських Братів і Сестер, щоб тріх ходять поза чужі роги. Звернем вже раз свої очі на свій поріг У. Н. Союзу і вступимо до него всі як один.

Юстина Стариш.

Членція сестр., від. 333 У. Н. С.

ВАЖНЕ ДЛЯ ВП. ПП. СЕКРЕТАРІВ ВІДДАВ У. Н. СОЮЗУ.

Сим повідомляємо Вп. ПП. Секретарів від У. Н. Союзу, що вислали на календар на рік 1926 для членів У. Н. Союзу вже розослані і що ж не вислали календар на адресу пп. секретарів для сілхушних відділів.

Вислали відділи посылки заслані почтою для 24 падолиста. Вислали: 107, 122, 131, 133, 136, 138, 142, 143, 144, 158, 161, 164, 167, 181, 182, 184, 185, 203, 204, 205 (2 ч.), 215, 241, 293, 302, 304, 310, 312, 313, 314, 315, 328, 329, 335, 337, 340, 343, 348, 381.

Сим повідомляємо Вп. ПП. Секретарів від У. Н. Союзу, що вислали на календар на рік 1926 для членів У. Н. Союзу вже розослані і що ж не вислали календар на адресу пп. секретарів для сілхушних відділів.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

ДЕНБЕР, КОНН.

Відає У. Н. Союз при народній роботі.

Денбері мале містечко і У. країнці тут всемо діла горесті. Нема можливості повести якусь ширшу роботу, а до того маємо тут своєрідних Дикхоуів Трудхольдів, які навіть дико гуманітарні помчі краєви і чутти не хочуть, та ми думаємо, що якою мірою вони мріять, такою ті коліс діла земля і відмірять. А імені їх то вже до будемо пам'ятати.

Не звачаючи на те, наше Братство св. О. Ніколая, від 381. У. Н. Союзу порушило на мітінгу справу допомоги Голдному Селу та вибрало комітет, який має зайнятися збіркою. До комітету ввійшли: Теодор Харіш, Семен Свєрлюк і Михайло Лукашечик.

Разом зібрано \$41.23, з чого оплачено 20 \$ за послуги, а решту, то є \$41.03 вислано до Об'єднання з таким призначенням: \$10.03 для голодуючих, а \$10 для інвалідів в старім краю.

Жертвували: Бр. св. О. Ніколая \$10, Теодор Харіш \$5, по \$2: Семен Свєрлюк, Михайло Лукашечик, Теодор Дар, Пискоф Вовк, Стефан Кошак, проф. С. Стак Бородинко, Андрій Козак, Іван Дар, Онуфрій Хаханд, Петро Гриняк, Ст. Феш, Михайло Мікош І. Лусик, Киріло Семчук, Мих. Марквич, Атанас Регус, Андрій Кишівш, Бр. Сломосинський, Панко Наконечний, по 50 ц.: Іван Мішинко, Михайло Плішак, Андрій Пуделка, Киріян Козир 73 ц. Разом \$41.23.

Всім жертводавцям сердечне спасибі, що подали поміччу руку голодним братам в старім краю.

ВЕСТ ПУДМЕН, ЛІЛ.

Як відбулося свято 1-го падолиста.

Як по всіх українських колоніях в Америці так і в нашій мадянській громаді відсвяткувало торжественно пам'ять 1. падолиста. Наш старенький па-рох і капелан третого січового куреня о. сов. Сімонівич запів свято тижень напереді та вівзав наріз до як найчисленнішої частини. Та на жал У. країнці на той день недовольні. Січовики з 9. сотні другого округи приїшли всі як один в односторіж. Вони творили поет підліз торжественного богослуження і пахіахиди. о. Сімонівич виголосив прекрасне слово про значіння вирождення нашої держави та зарив збірку на інвалідів, яка принесла \$32.35.

Пі похвали відбулося свято в січовій гаті, куди приїздили січовики в односторіж і літоча сотня. Свято відзначили кошовий І. Гавришків, звелача день 1. падолиста та вівзав молоді похвали літні слідами полягних борців та добуватися діл воїни для українського народу. По відспіванню народного гимну, відбулися вриваи молодечі сотні під проводом кошового. Виставлені піраміди збудили загальне зацікавлення.

По свєті відбулася снова вечера, на якій не забуто рівног на наших інвалідів. Жертвували: був, окрім організаторів Кушнір \$2, по \$1: Віл Романюк, П. Янушевський, П. Кісєр, Семен Малай, а вигравив офірувала К. Шекердак \$5.50. Разом зібрано для інвалідів \$24.75, які відослали до Об'єднання.

Всім жертводавцям та тим, що причинилися до звеличання свята, щире спасибі.

Старишна 9. сотні.

ЕСПЕРАНТО.

В Харкові відбулося святочне відкриття державних курсів міжнародної мови "есперанто".

ПОЗІР! НЮ ЙОРК, Н. Я. ПОЗІР!

Повідаються Українці, котрі закупили лоти в Лейффілд, Н. Дж., що.

ДРУГІ ЗБОРИ

— відбудуться —

В СЕРЕДУ 26. ПАДОЛИСТА о год. 8-18 вечору.
В ГАЛІ УКР. НАР. ДОМУ, 217 E. 6th ST., NEW YORK, N. Y.
"Кому лежить на серцю, шоби на його прагнення була перемога і Рідна Шкоза, тож поновити Вашу працю на ці збори."
М. Павок, представлє.

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ В НЮАРК!

ЖІНОЧЕ ТОВ. СВ. "ТОВІТИ" при укр. презвтерійській церкві.

— уряджує —

В ЦЕРКОВНІ ГАЛІ 49-51 BEACON ST., NEWARK, N. J.

ВЕЛИКИЙ

БАЗАР

Базар зачєтється В СУБОТУ, 28. ПАДОЛИСТА С.Р.

о год. 9. рано аж до 11. в ночі.

Визнаємо всі українські родини в Ньюарку, шоби приїхали на сей базар, шоби ми старішали через цілий рік віддати найкращу ручну роботу. Тож приїдїть купити собі або кому нагайнішій шкєр вісї. Запрошуємо щиро всіх.

Жіночий Комітет.

274-76

О ПОВІЩЕННІ.

УКРАЇНСЬКІ ДЕМОКРАТИЧНІ КЛУБИ в НЮ ЙОРКУ — улаштує —

ТОВАРИСЬКУ ЗАБАВУ

(THANKSGIVING DAY PARTY) — яка відбудеться —

В ЧЕТВЕР, 26. НОВЕМБРА 1925 о години 3-4 попоудні В ЛЬОКАЛІ КЛУБОВ 59 ST. MARK'S PL., NEW YORK CITY

На що забаву вільно запрошує Тов. Членів і Членів зі знайомими

274-75 Забавовий Комітет.

ПОЗІР! РОЧЕСТЕР, Н. Я. ПОЗІР!

Бр. СВ. ЙОСАФАТ — устроє —

ВЕЛИЧАВИЙ БАЛЬ

В ДЕНЬ 26. ПАДОЛИСТА С. Р. на THANKSGIVING DAY

в галі при Gen і Kington Enn, ROCHESTER, N. Y.

На Баль запрошено загал Українців, а особно Бр. Т. Тов. Товаришів та забаву братів. Намперед, члени мають прийти до церкви рано де відправитися на баль на комерційний, а потім відійдуть на галі на вибір кандидатів на уряд на рік 1926. По свєті зачєтється о год. 3. годині по-луночі. Хто з членів не приїде на баль, то буде крадіж. Уряд Братства.

275

ВІРА СТЕТКЕВИЧ

УДІЛЯЄ ЛЕКЦІЮ НА ФОРТЕПІАН.

Голоситься на адресу: 243 THIRD STREET, JERSEY CITY, N. J.

(Telephone: Montgomery 1018 M.)

Кождої суботи від год. 4. до 8. сполучає в дом М. Марі Крамарчук 481 NEFFERMAN AVENUE, YONKERS, N. Y.

"ВЕЧЕР СВ. НИКОЛАЯ"

За кінцевою вишла якість в пору і від італії П. Т. Уточніть повно з ншою поштою, бо вона належить дуже добре на свєта св. Ніколая для шкільної дитини. Штуків і відносини легка а тендісна масою моральна і вродливе долате вродливе на мову і творчість дитини.

У чім представлено виступає 11 осіб. Ціна зая з потоворю переказано 15 центів і 1 прирідити в \$1.50 на 11 прирідити.

Завантажити на адресу: СВОБОДА 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

УВАГА! — ФІЛАДЕЛФІЯЦІ ЗАХОДОМ ЗАГАЛЬНОГО КОМІТЕТУ — устроєтєся —

ВЕЛИЧАВИЙ БАЛЬ

НА ТЕНКСТІВНІ ДЕН, В ЧЕТВЕР, 26. НОВЕМБРА 1925

В УКРАЇНСЬКІ ГАЛІ 849 N. Franklin St., Philadelphia, Pa.

Початок о год. 6-18 вечер до 2-тої по півночі.

Вступ враз з гардеробом 50 ц.

Оркестр перериває. Вєс добу а вєне загальног ства приналежності на інвалідів.

Укр. Гат. Аргент.

Шановні Громадні! 273-74

Загальний Комітет, в котрогє сєдують: Братство Товаришів 14-го року і на то, шоби не втратити була єдине заступлення української народи. Коли в нашій рідній землі господарює голод, тоді Заг. Комітет старався при-збирати фонди і писав на руки комітету. Мислю листи з подякою з рішучою мислю, але отримавши відпові-ди, коли поновити нашу працє на руки комітету. Мислю листи з подякою з рішучою мислю, але отримавши відпові-ди, коли поновити нашу працє на руки комітету. Мислю листи з подякою з рішучою мислю, але отримавши відпові-ди, коли поновити нашу працє на руки комітету.

Уряд Загального Комітету: Іван Полєнський, голова; Стефан Што-гров, секретар; Т. Мамон, скарб.

НОВІСТІ

УКРАЇНЦІ З ФІЛАДЕЛФІ, ПА-УКР. СПІВ.-ДРАМ. КРУЖОК — відіграє —

представлення під назвою "ПАРАСЯ"

прем'єру виступ в трох актах зі співа-ми в нашій славній Берхемі — Льва Лопатинського.

В СУБОТУ, 28. ПАДОЛИСТА С.Р. В УКРАЇНСЬКІ ГАЛІ 849 NORTH FRANKLIN STREET, PHILADELPHIA, PA.

Початок о год. 8-18 вечору. Вступ 75 і 50 центів.

Українці з Філадельфії і околиць. Наймодіше не забирати на представле-ння "Парася". Тут ви побачите ко-сирів і на то, шоби не втратити була єдине заступлення української народи. Коли в нашій рідній землі господарює голод, тоді Заг. Комітет старався при-збирати фонди і писав на руки комітету. Мислю листи з подякою з рішучою мислю, але отримавши відпові-ди, коли поновити нашу працє на руки комітету. Мислю листи з подякою з рішучою мислю, але отримавши відпові-ди, коли поновити нашу працє на руки комітету.

Випишла з друку НОВА ШТУКА ТЕАТРАЛЬНА П. 34

БАНКИТИР УМЕР

комедія з сьвітового життя на три діл.

Виступає в сіл штуті 14 осіб. Ціна 35 центів.

Замовлення слати до кінтар "СВОБОДА"

83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

